

MØREFORSKING

Har biråstoff fra oppdrettstorsk andre egenskaper enn fra villtorsk?

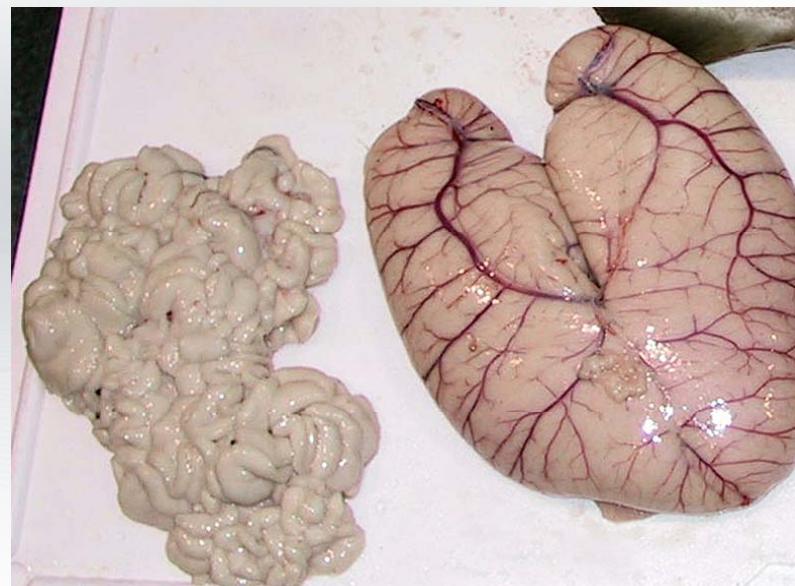
Grete Hansen Aas
Rubinkonferansen
3.Februar 2010

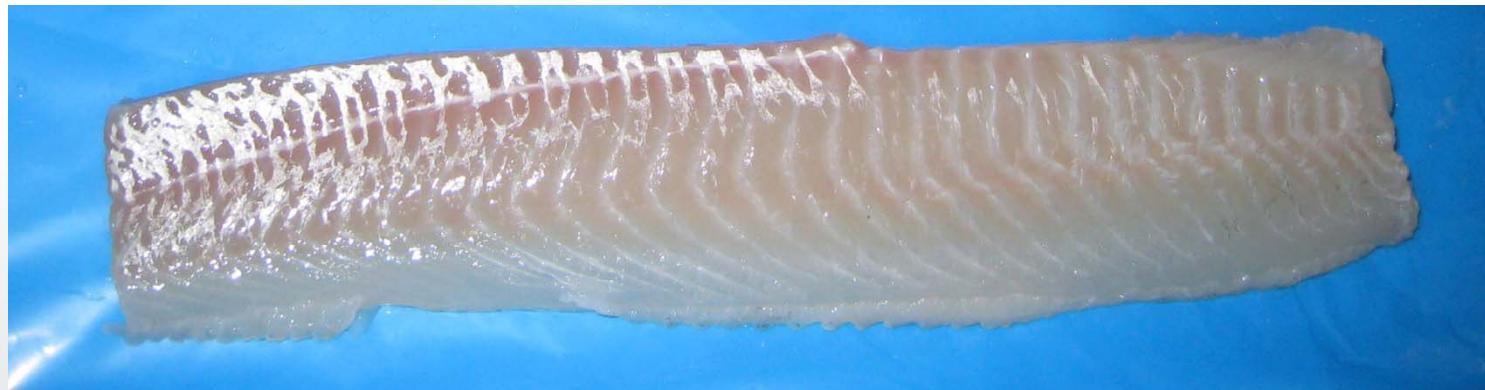
Mulige biråstoff fra torsk

- Rogn
  - Konsum
  - Industri
- Melke
  - Konsum
  - Ingrediens

MØREFORSKING

MØREFORSKING

MØREFORSKING

MØREFORSKING

Resultater fra forsøk med biråstoff fra oppdrettstorsk

- Markedsundersøkelse (2007/2009/2010)
  - Lever
  - Mage
  - Melke
- Fettsyresammensetning vill/oppdrett (2006)
- Frysing/tining av lever (2008)
- Kjølelagring av lever til konsum (2009)
- Hermetisering av lever (2007/2009)

Innledende markedsundersøkelse

- Respondenter
- Telefonintervju
  - Slakteri/foredling
  - Eksportør
  - Oppdretter
  - Oljeprodusenter (gjenstår)

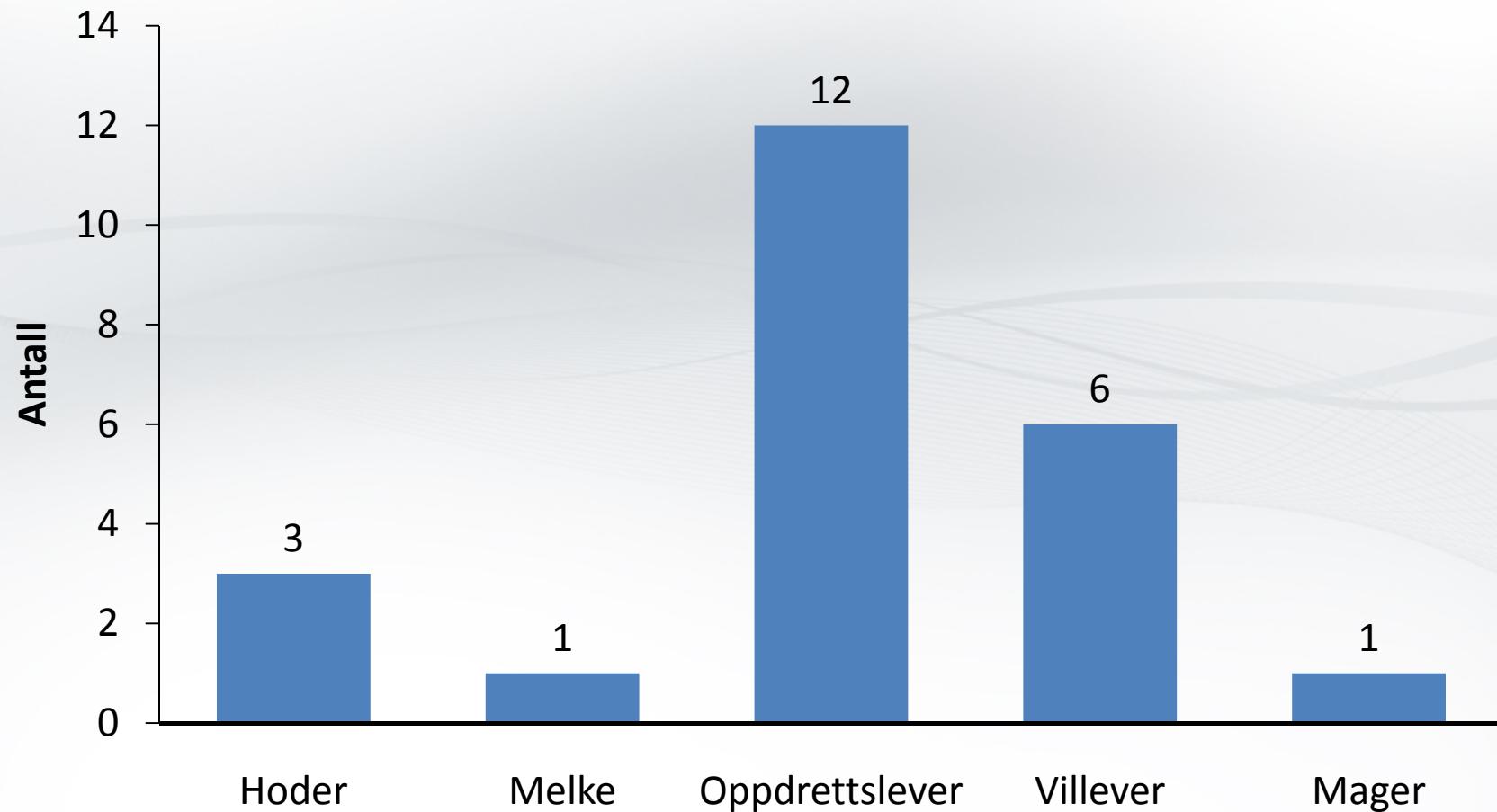

MØREFORSKING

Bedrifter som omsetter biråstoff:

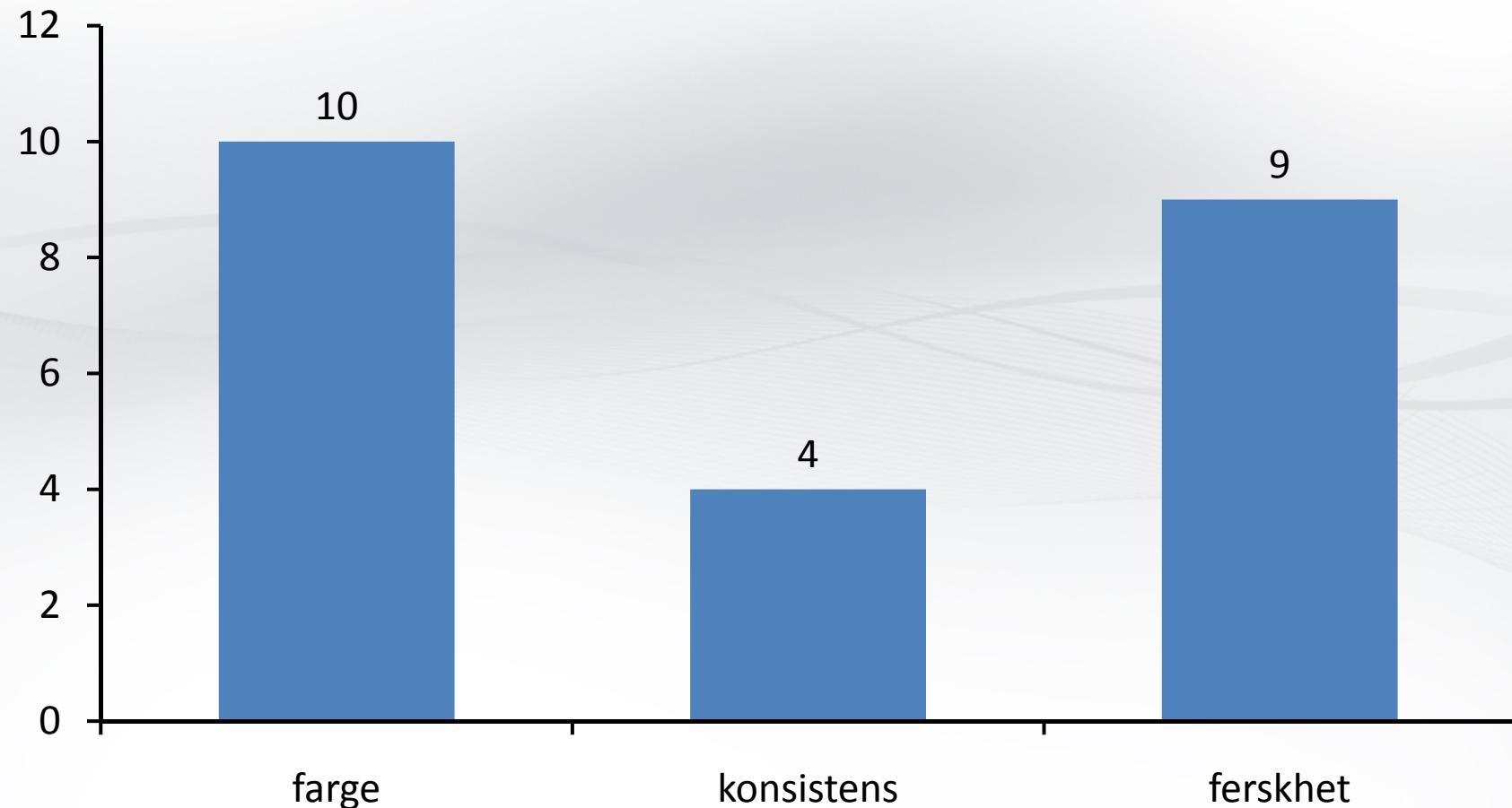

Kriterier for lever:

- Størrelse
- Farge
- Tekstur
- Ferskhet
- Transporttid
- Annet

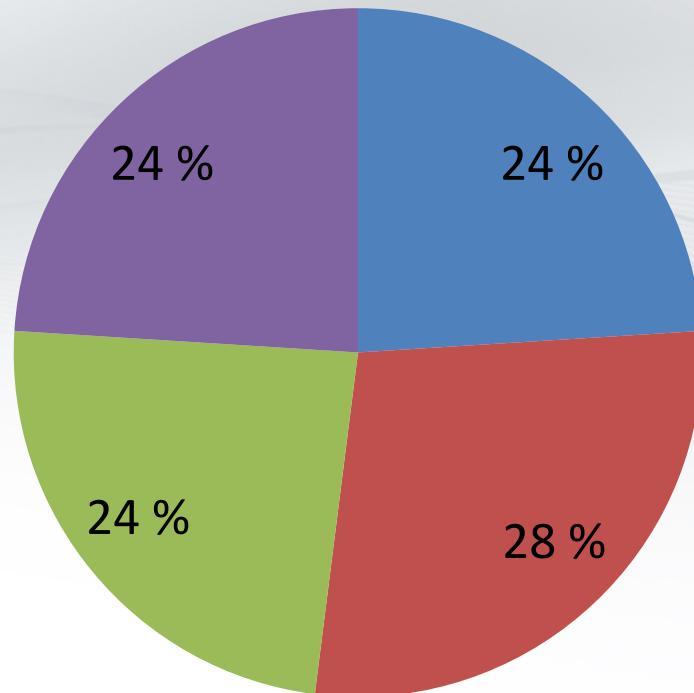

Kvalitetsparametre for lever

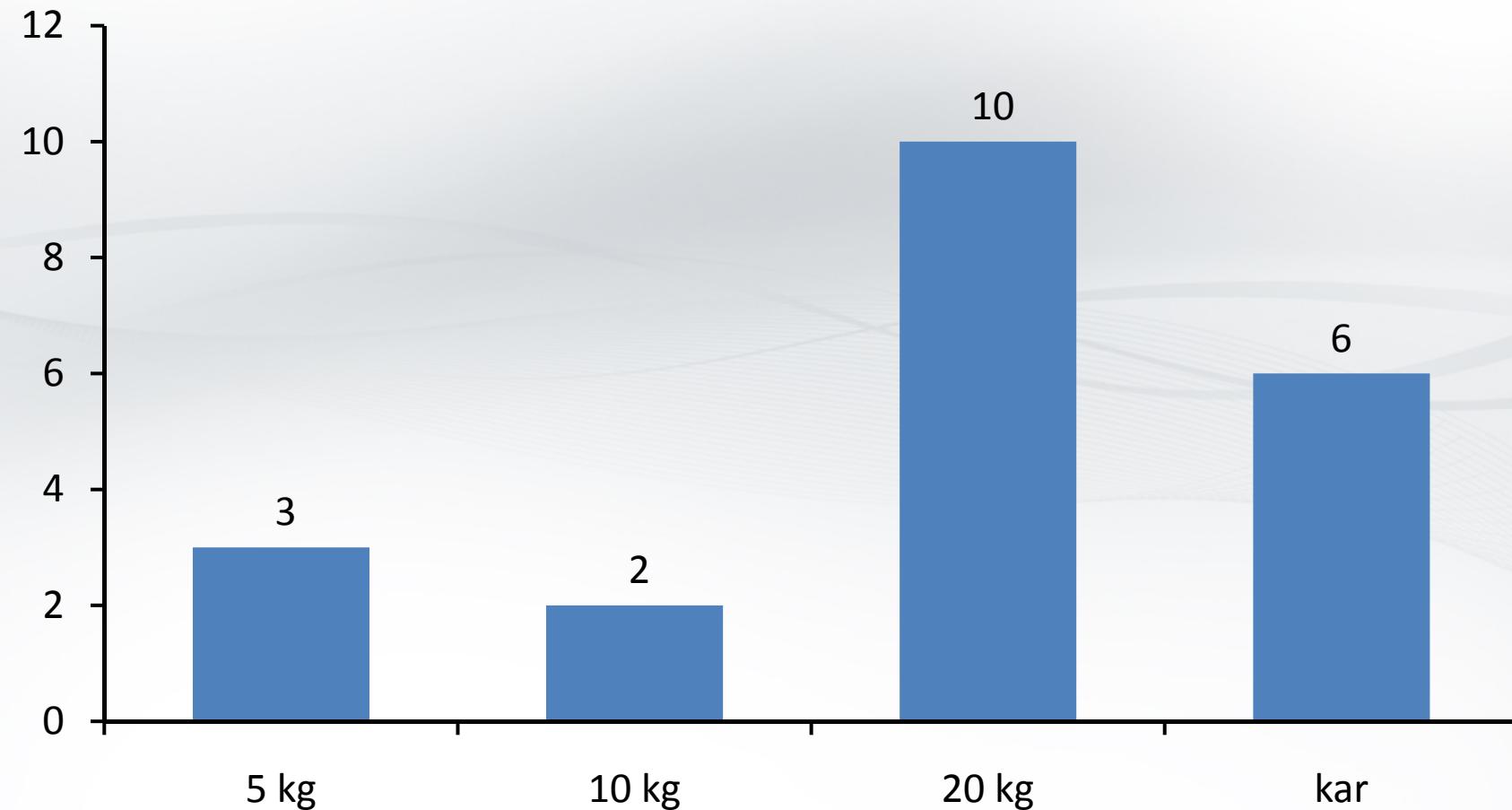

Forekomst av grønn lever

■ vinter ■ vår ■ sommer ■ høst

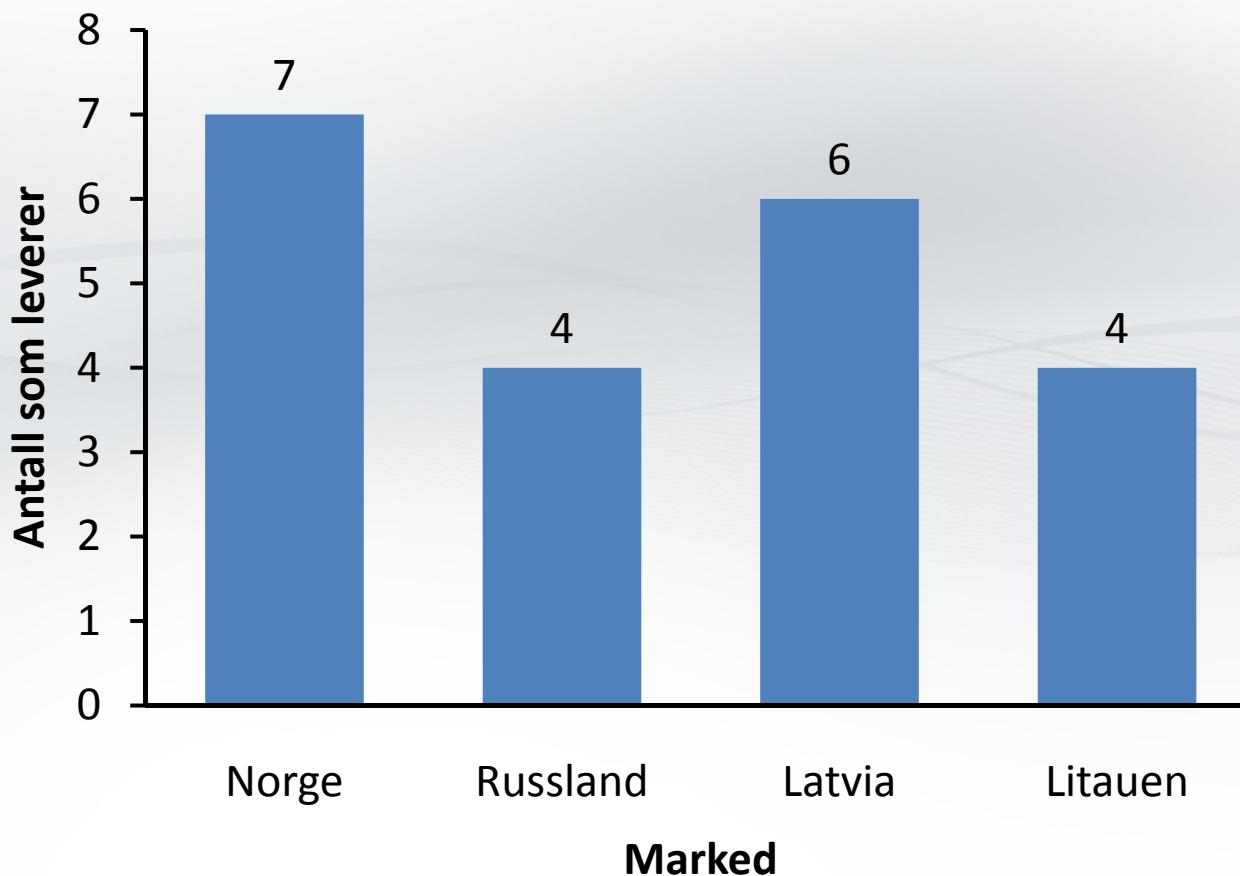
Aktuell emballasje til lever

MØREFORSKING

Marked for lever

Forsøk 2008:

- 2008: sammenligning mellom tint og fryst lever
  - Vurdert dag 1, 3, 4, 5, 7
  - Kjemiske analyser
  - Sensoriske analyser

Råstoff: Økologisk produsert torsk

Forsøk 2009:

- 2009: lagring i 10 dager
  - Vurdert dag 0, 1, 2, 3, 4, 7, 10
  - Kjemiske analyser
  - Sensorisk vurdering
- Råstoff: 2,85 kg rundvekt, 12 % lever (7.4% topp kvalitet)

MØREFORSKING

Hermetisering av samme råstoff etter 6 timer og
dag 1, 2, 3, 4 og 8

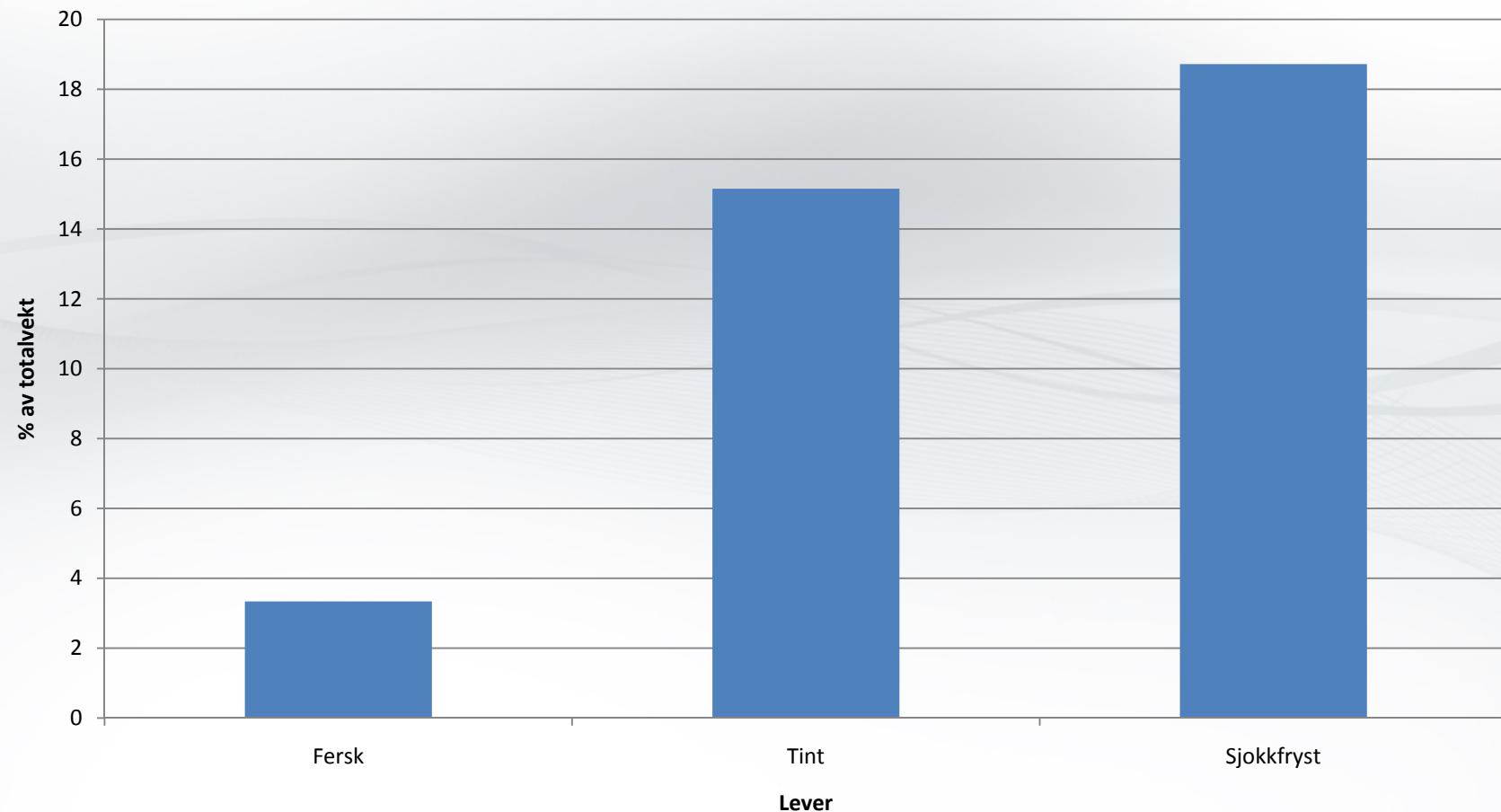

Holdbarhetsforsøk

- Råstoff i 2009 (F2)
    - Lever fra oppdrettstorsk (342 g)
    - Fôret på Biomar
    - Størrelse: 2,85 kg rund
    - Leverindeks, ca 12 %, pakket 7,4% av leveren til Latvia,
  - Råstoff i 2008 (F1)
    - Lever fra økologisk produsert torsk
    - Stor torsk
- Pakket og lagret på is med logging av temperatur

Oljeavrenning i %, målt etter lagring

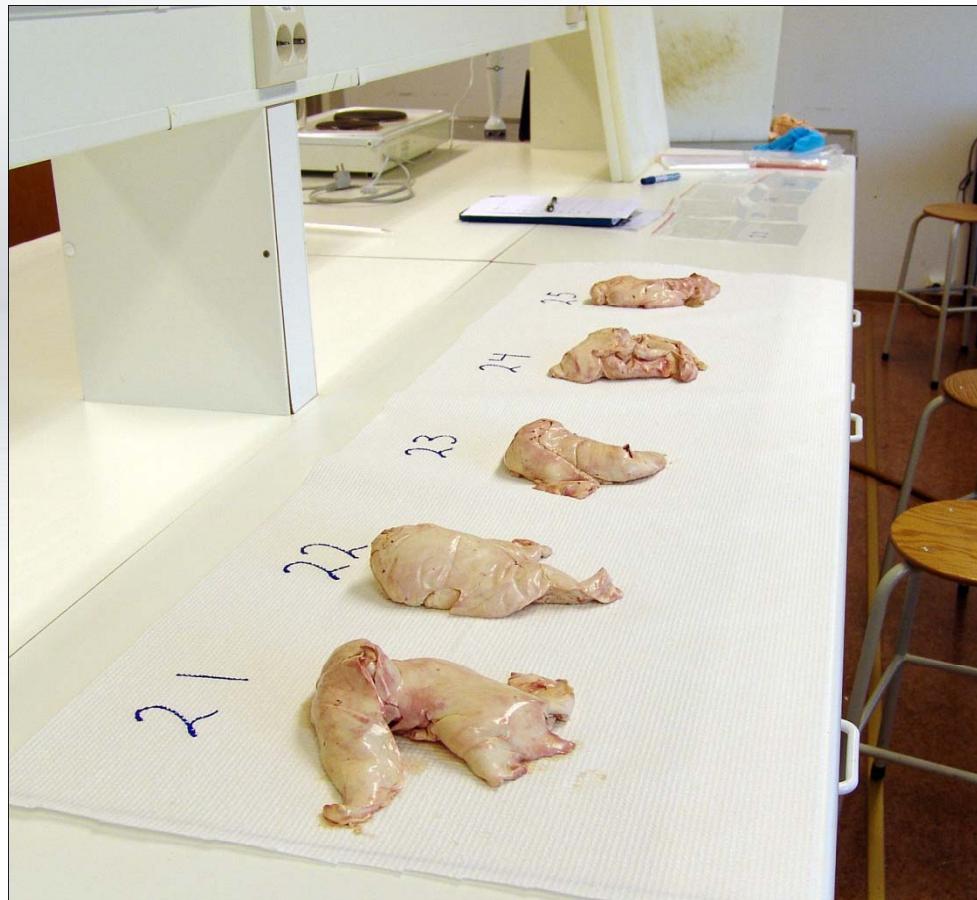
	Dag 1	Dag 3	Dag 4
			
Tekstur	Bløt, går i oppløsing. Fingeravtrykk går ikke ut igjen	Bløt, begynner å gå i oppløsning	Bløt, kornete, Går i oppløsning
Lukt	Emmen og kvalmende	Begynner å lukte råttent	Kvalmende, syrlig og råtten
Fasong	Holdt fasongen til vi håndterte den	Holder ikke fasongen	Når den berøres går den i oppløsning og den har ikke tydelige grenser
Olje-avrenning	Noe avrenning	Det blir mer utskillelse av olje når leveren lagres	Betydelig men leveren går i oppløsing og lever og olje blandes så det er vanskelig å skille dem

Aktuelle harskningsanalyser

- Enzymatisk hydrolyse
  - FFA
- Oksidasjon
  - Peroksydtall
  - Anisidintall
  - Tbars
- Sensorisk vurdering
  - Lukt
  - Konsistens

Sensorisk vurdering av lever

- Farge
- Lukt
- Olje
- Tekstur
- Fasong
- Blod
- Rensing

MOREFORSKING

	Poeng 9-7	Poeng 6-4	Poeng 3-1
			
Farge	Generelt lys, fin farge på leveren	Litt grønnfarge	Gjennomgående grønnfarge
Lukt	Svak, frisk lukt, nøytral	Svak harsk lukt	Harsk lukt
Fasthet	Normal fast, ikke fingeravtrykk	For bløt	Delvis oppløst, bløt holder ikke sammen
Fasong, blod og rensing	Brei, stor. Normal, kun fin lever	Avvikende, litt blod, litt rester av pylorussekker	Oppløst, mye blod, rester av innmat

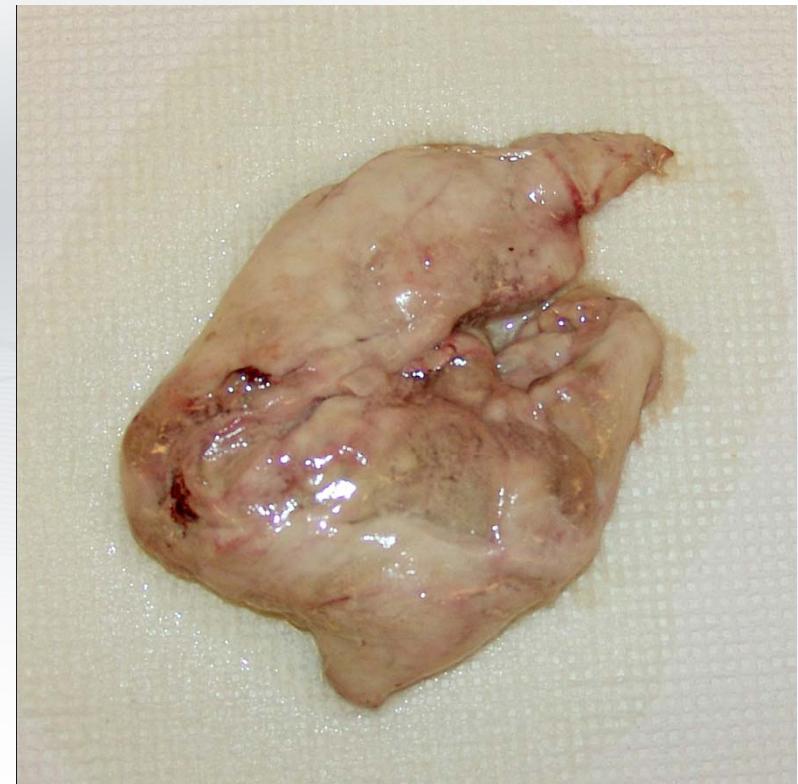

MØREFORSKING

Holdbarhetsforsøk lever

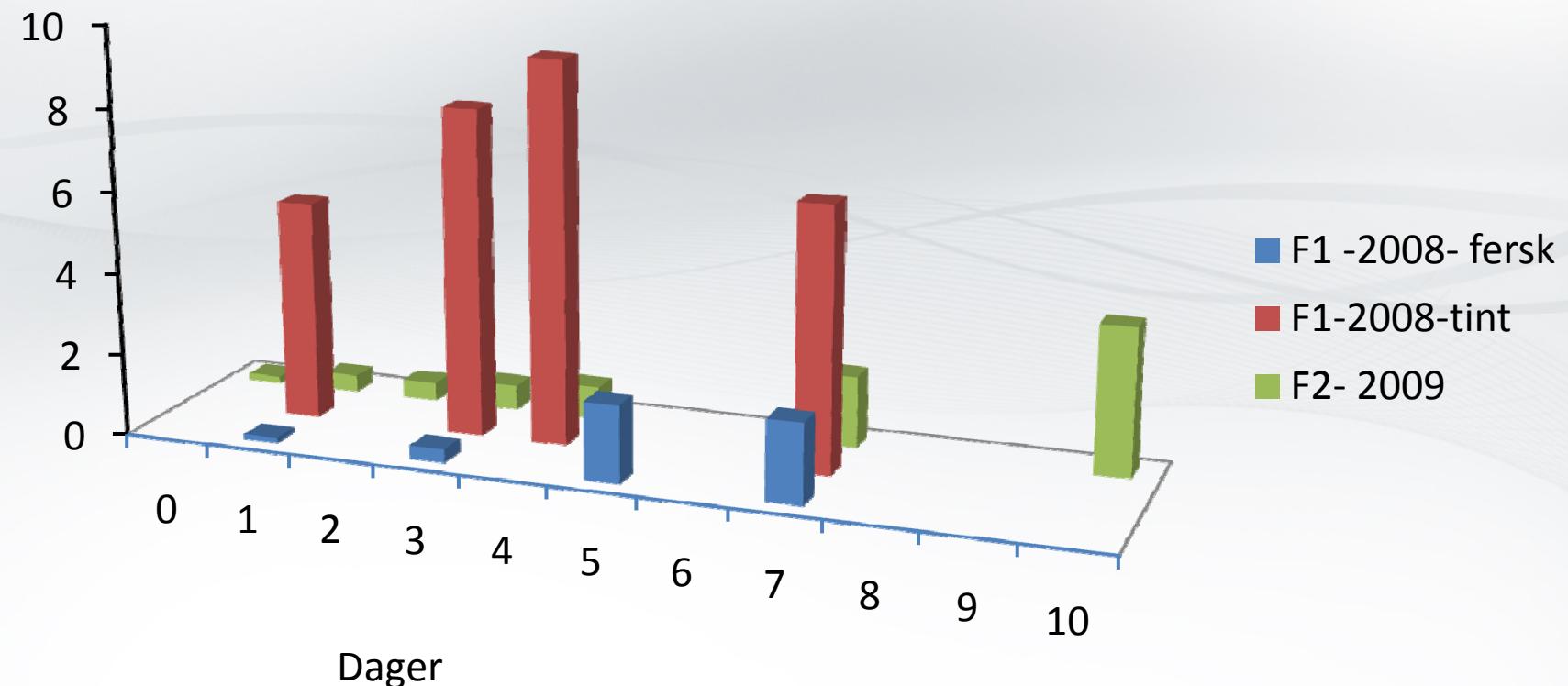

Dag 1

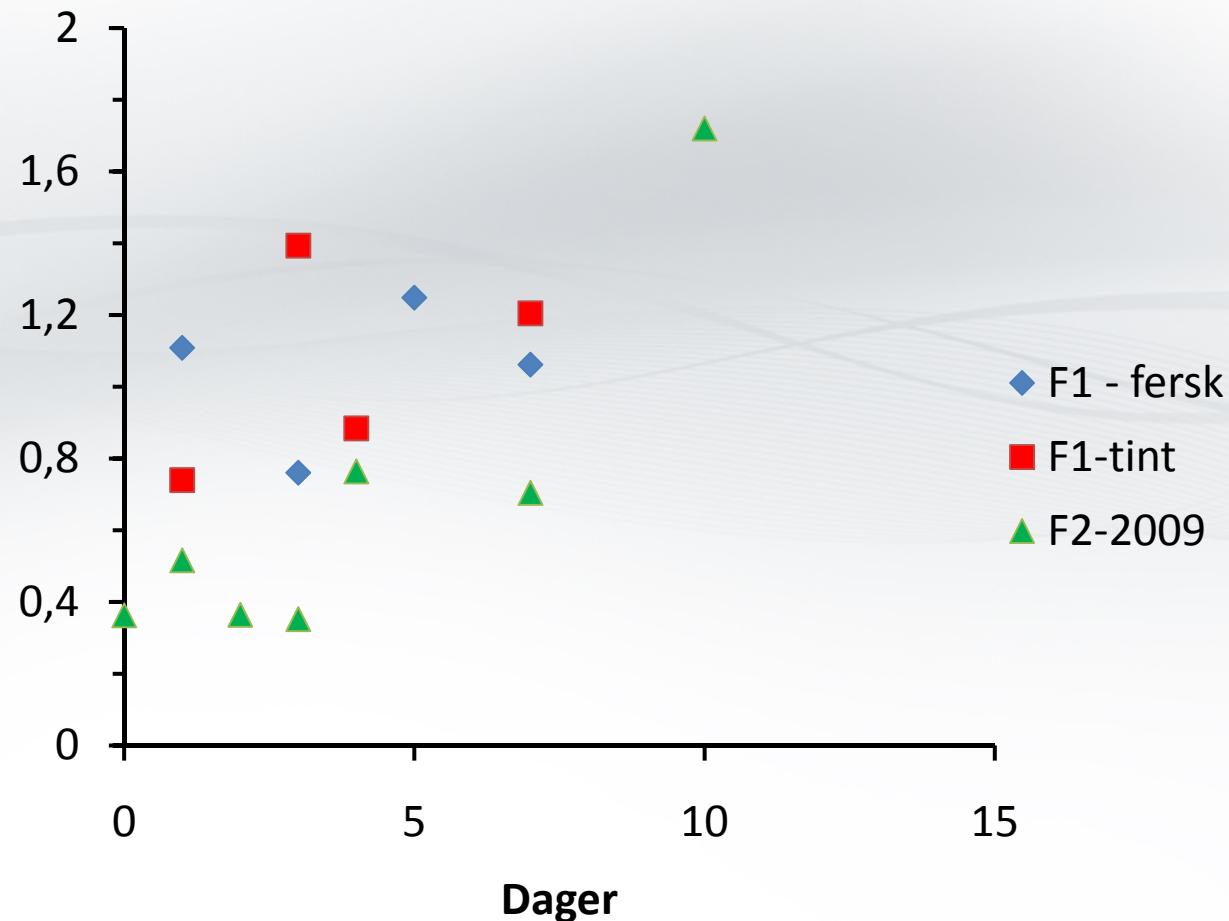
Dag 7

FFA ved lagring av lever

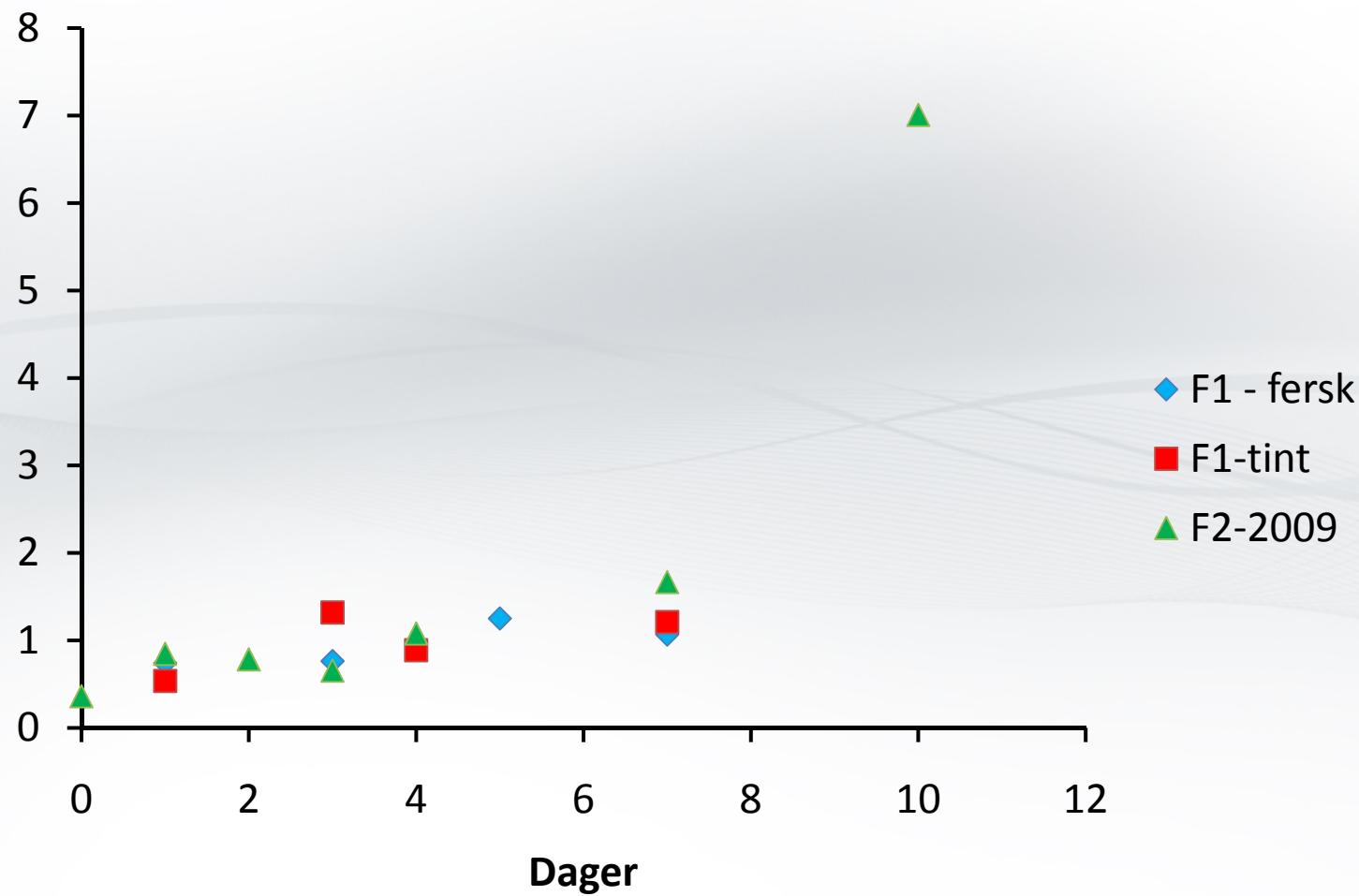

Anisidintall ved lagring av lever

Totox ved lagring av lever

Parameter	P-verdi	Signifikans	Forskjeller (Bonferroni)
Frie Fettsyrer	0,0000	***	Dag 10 og resten
Anisidintall	0,000	***	Dag 10 og resten
Peroksydtall	0,000	***	Dag 10 og resten
Totox	0,0000	***	Dag 10 og resten
Lukt	0,0000	***	Forskjell etter dag 3
Tekstur	0,000	***	Forskjell etter dag 3
Avrenning	0,007	***	Forskjeller mellom dag 4 og 7
Farge	0,0851	*	Ikke signifikante forskjeller

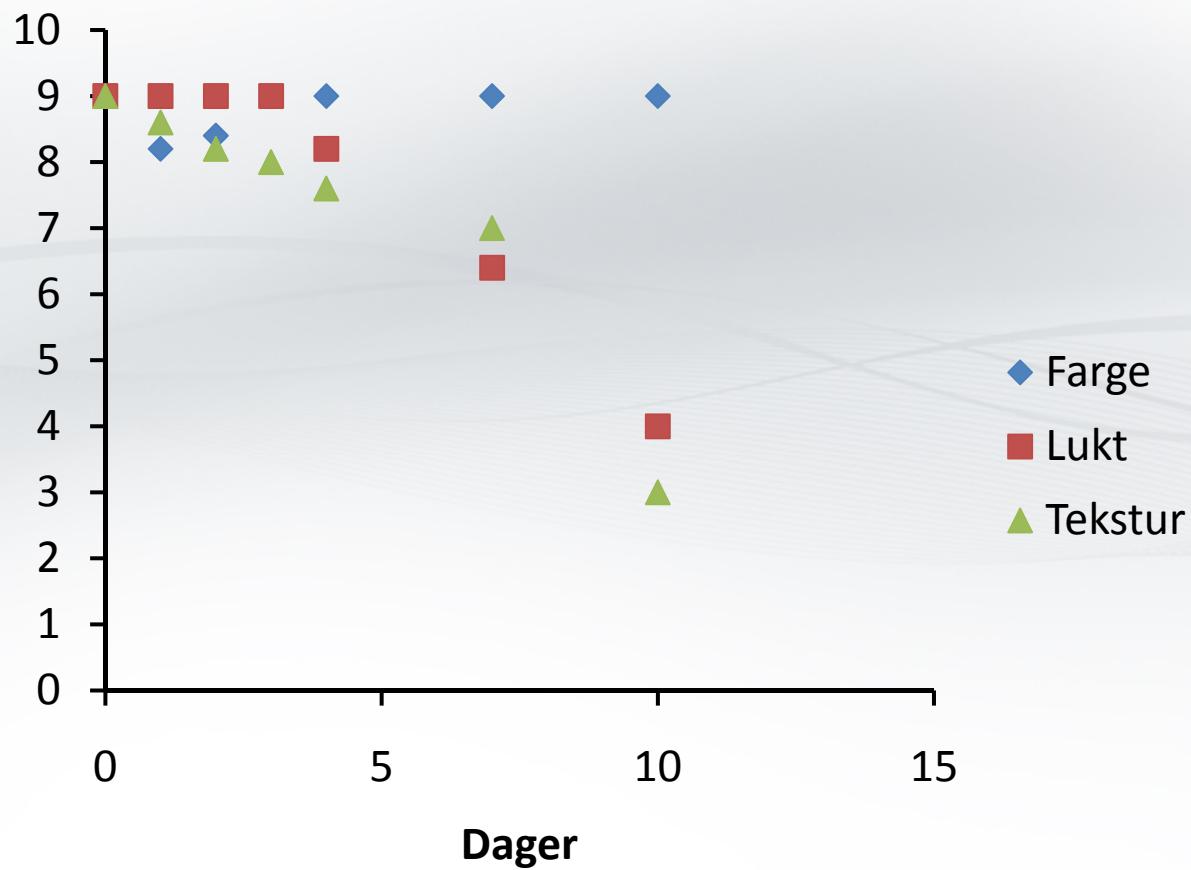
Korrelasjoner mellom parametre

	FFA	peroksid	anisidin	totox
farge	0.14	0.15	0.2	0.2
lukt	-0.86	-0.79	-0.72	-0.91
tekstur	-0.85	-0.76	-0.74	-0.92
blod	0.25	0.18	0.13	0.31
rensing	0.11	0.13	0.07	0.15
avrenning	0.7	0.51	0.37	0.48

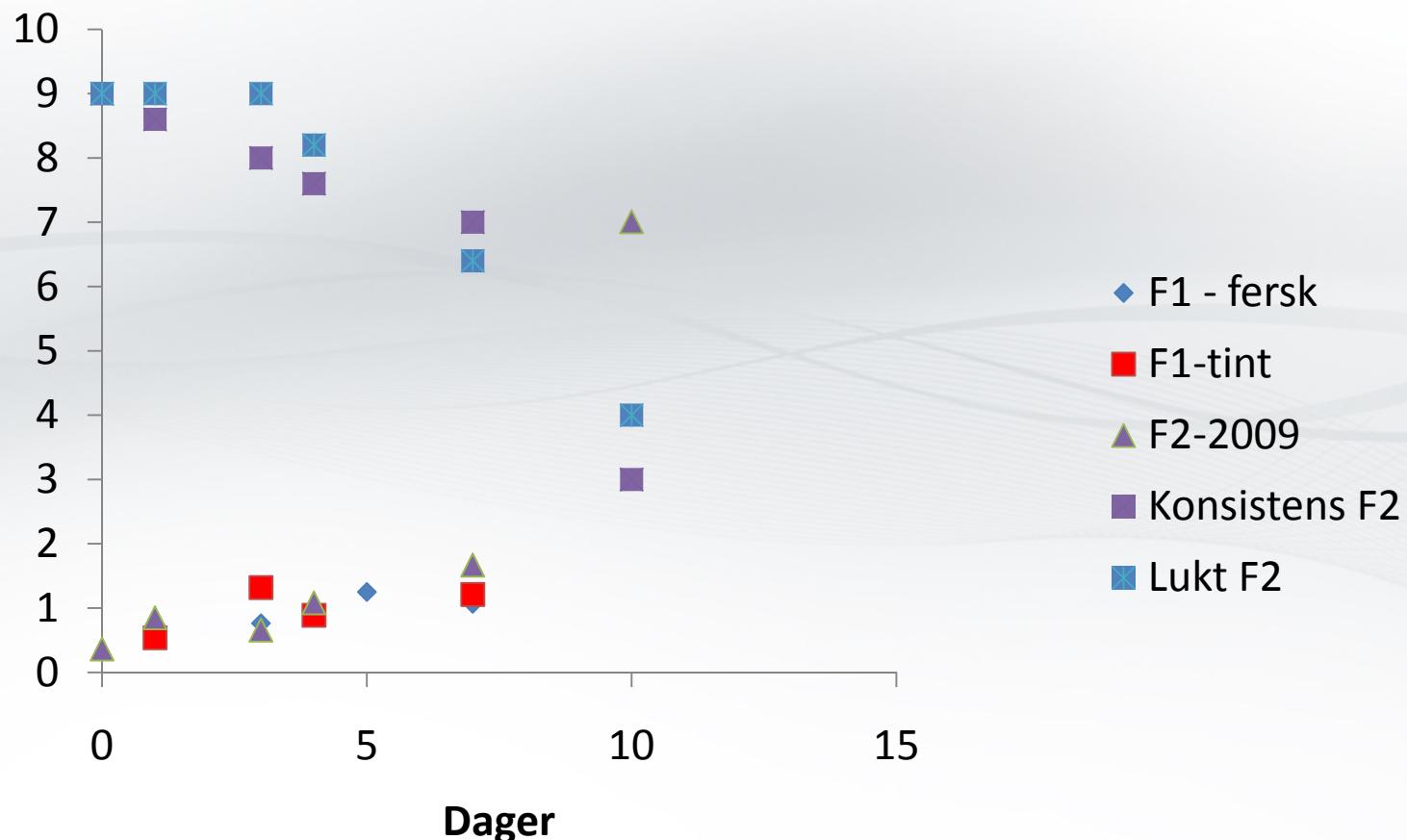
MOREFORSKING

Sensorisk vurdering av lever ved lagring

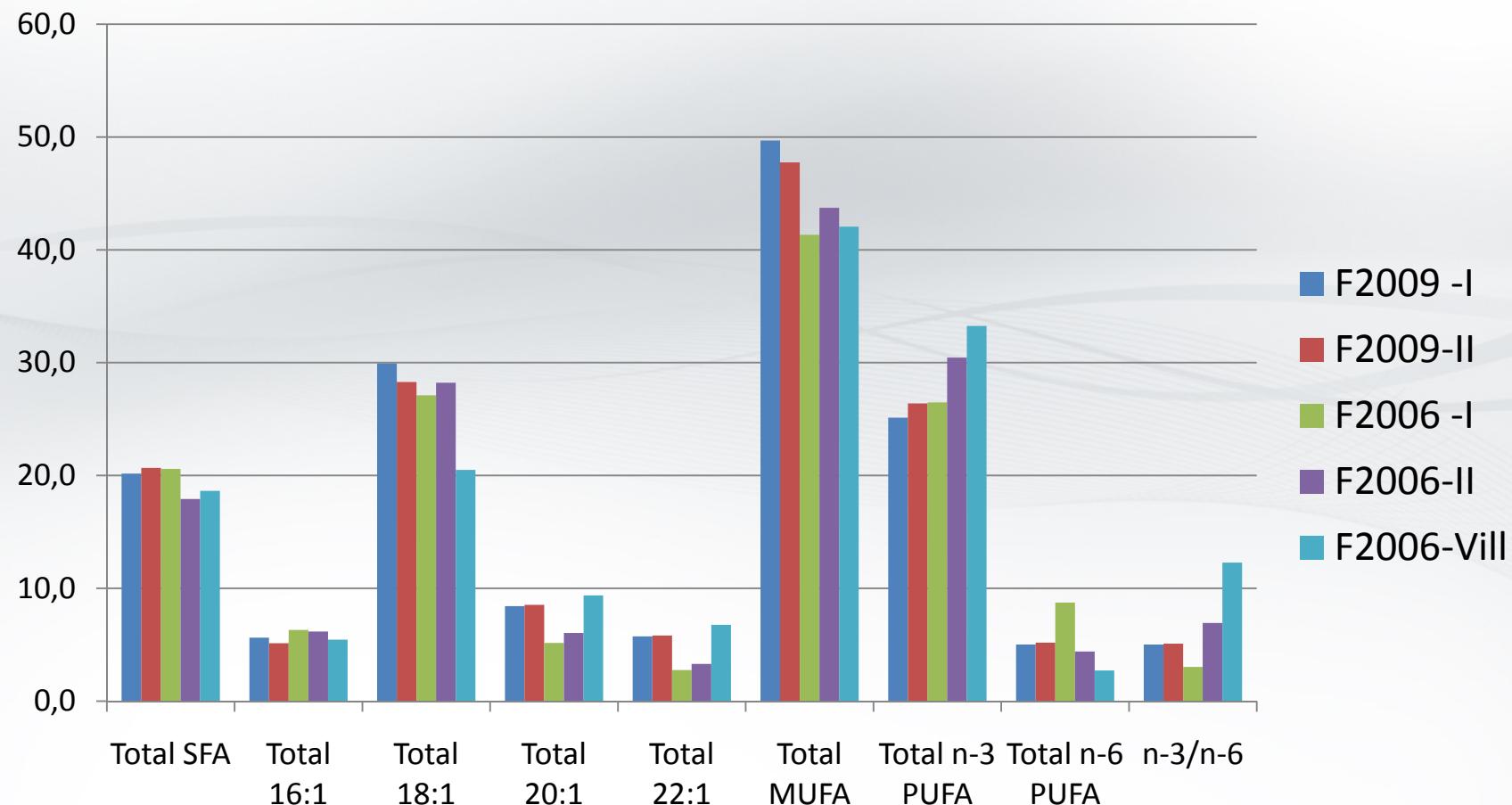

Oksidasjon (totox) og sensorikk

Fettsyresammensetning i lever

Ja, det er forskjeller!

- Ferskhet
  - Konsum
  - Prosessering
- Holdbarhet
- Tilgang
- Størrelse
- Kvalitet
- Kjemisk sammensetning

Videre planer

- Gjentak av holdbarhetsforsøk med lever, med fokus på tidlig og sein prøveuttak
- Sammenligne med villtorsk
- Videre produksjonsforsøk mot bedrifter innen olje eller konsum

Arbeidet er gjennomført av:

- Grete Hansen Aas
- Trygg Barnung
- Margareth Kjerstad
- Marianne Staurnes
- Studenter og ansatte ved Høgskolen i Ålesund

Arbeidet er finansiert av:

- Rubin, Møre og Romsdal Fylke, VRI

Praktiske bidrag fra:

- Romsdal Processing AS
- Brødrene Larsen AS
- Torskeoppdrettere i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane